

Brussel, 4 juni 2026
(OR. en)

10140/26

ECOFIN 748
UEM 226
SOC 336
EMPL 165
COMPET 695
ENV 638
EDUC 220
ENER 337
JAI 749
GENDER 76
JEUN 117
SAN 413
ECB
EIB

BEGELEIDENDE NOTA

van:	de secretaris-generaal van de Europese Commissie, ondertekend door mevrouw Martine DEPREZ, directeur
ingekomen:	3 juni 2026
aan:	mevrouw Thérèse BLANCHET, secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie

nr. Comdoc.:	COM(2026) 223 final
Betreft:	Aanbeveling voor een AANBEVELING VAN DE RAAD inzake het economisch, sociaal, werkgelegenheids-, structuur- en begrotingsbeleid van Roemenië

De delegaties vinden hierbij document COM(2026) 223 final.

Bijlage: COM(2026) 223 final



Brussel, 3.6.2026
COM(2026) 223 final

Aanbeveling voor een

AANBEVELING VAN DE RAAD

**inzake het economisch, sociaal, werkgelegenheids-, structuur- en begrotingsbeleid van
Roemenië**

{SWD(2026) 223 final}

Aanbeveling voor een

AANBEVELING VAN DE RAAD

inzake het economisch, sociaal, werkgelegenheids-, structuur- en begrotingsbeleid van Roemenië

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 121, lid 2, en artikel 148, lid 4,

Gezien Verordening (EU) 2024/1263 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2024 betreffende de doeltreffende coördinatie van het economisch beleid en betreffende het multilaterale begrotingstoezicht en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1466/97 van de Raad ⁽¹⁾, en met name artikel 3, lid 3,

Gezien Verordening (EU) nr. 1176/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 november 2011 betreffende de preventie en correctie van macro-economische onevenwichtigheden ⁽²⁾, en met name artikel 6, lid 1,

Gezien de aanbeveling van de Europese Commissie,

Gezien de resoluties van het Europees Parlement,

Gezien de conclusies van de Europese Raad,

Gezien het advies van het Comité voor de werkgelegenheid,

Gezien het advies van het Economisch en Financieel Comité,

Gezien het advies van het Comité voor sociale bescherming,

Gezien het advies van het Comité voor de economische politiek,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Verordening (EU) 2024/1263 wordt gespecificeerd dat de doelstellingen van het kader voor economische governance er met name op gericht zijn gezonde en houdbare overheidsfinanciën, duurzame en inclusieve groei, alsook veerkracht te bevorderen door middel van hervormingen en investeringen, en buitensporige overheidstekorten te voorkomen. In die verordening is bepaald dat de Raad en de Commissie in het kader van het Europees Semester multilateraal toezicht uitoefenen overeenkomstig de doelstellingen en vereisten van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (“VWEU”). Het Europees Semester omvat met name de opstelling van en het toezicht op de uitvoering van landspecifieke aanbevelingen.

¹ Verordening (EU) 2024/1263 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2024 betreffende de doeltreffende coördinatie van het economisch beleid en betreffende het multilaterale begrotingstoezicht en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1466/97 van de Raad (PB L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

² Verordening (EU) nr. 1176/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 november 2011 betreffende de preventie en correctie van macro-economische onevenwichtigheden (PB L 306 van 23.11.2011, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj>).

- (2) Op 16 juli 2025 heeft de Commissie haar voorstel aangenomen voor een verordening tot oprichting van het Europees Fonds voor economische, sociale en territoriale cohesie, landbouw en platteland, visserij en maritieme zaken, welvaart en veiligheid voor de periode 2028-2034 en tot wijziging van Verordening (EU) 2023/955 en Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 ⁽³⁾. Het voorstel strekt ertoe de Uniefinanciering doeltreffender te maken door de versnippering van het financiële stelsel te verminderen en lidstaten te ondersteunen bij de coördinatie van hun economisch beleid overeenkomstig artikel 175 VWEU ⁽⁴⁾.
- (3) Op 25 november 2025 heeft de Commissie op grond van Verordening (EU) nr. 1176/2011 het waarschuwingsmechanismeverslag 2026 aangenomen, waarin zij Roemenië heeft genoemd als een van de lidstaten waarvoor een diepgaande evaluatie nodig is. De Commissie heeft ook een aanbeveling aangenomen voor een aanbeveling van de Raad over menselijk kapitaal in de Europese Unie, en een voorstel gedaan voor het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid voor 2026, waarin de uitvoering van de werkgelegenheidsrichtsnoeren en de beginselen van de Europese pijler van sociale rechten wordt geanalyseerd. De Raad heeft het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid en de aanbeveling over menselijk kapitaal op 9 maart 2026 aangenomen.
- (4) Op 29 januari 2025 heeft de Commissie het kompas voor concurrentievermogen gepubliceerd, een strategisch kader dat het mondiale concurrentievermogen van de Unie de komende vijf jaar moet stimuleren. Daarin worden de drie transformatievereisten innovatie, decarbonisatie en concurrentievermogen, en veiligheid genoemd als kritieke pijlers voor duurzame economische groei. Het kompas voor concurrentievermogen is afgestemd op het Europees Semester en, hetgeen ervoor zorgt dat het economisch beleid van de lidstaten in overeenstemming is met de strategische doelstellingen van de Commissie, waarbij een eenvormige aanpak van economische governance wordt opgezet ter bevordering van duurzame groei, innovatie en veerkracht in de Unie.
- (5) In 2026 blijft het Europees Semester voor coördinatie van het economisch beleid zich ontwikkelen naast de laatste fase van de uitvoering van de herstel- en veerkrachtfaciliteit ⁽⁵⁾. De herstel- en veerkrachtplannen (“RRP’s”) zijn, samen met de financiering uit hoofde van het cohesiebeleid, van essentieel belang gebleken voor de verwezenlijking van de beleidsprioriteiten in het kader van het Europees Semester, aangezien met de plannen alle of een aanzienlijk deel van de uitdagingen die in de relevante landspecifieke aanbevelingen van de recente cycli zijn aangehaald, moesten worden aangepakt, en in door het Europees cohesiebeleid gefinancierde programma’s

³ Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot oprichting van het Europees Fonds voor economische, sociale en territoriale cohesie, landbouw en platteland, visserij en maritieme zaken, welvaart en veiligheid voor de periode 2028-2034 en tot wijziging van Verordening (EU) 2023/955 en Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 (COM(2025) 565 final). Over de voorgestelde verordening wordt momenteel onderhandeld met de medewetgevers.

⁴ Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot oprichting van het Europees Fonds voor economische, sociale en territoriale cohesie, landbouw en platteland, visserij en maritieme zaken, welvaart en veiligheid voor de periode 2028-2034 en tot wijziging van Verordening (EU) 2023/955 en Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 (COM(2025) 565 final). Over de voorgestelde verordening wordt momenteel onderhandeld met de medewetgevers.

⁵ Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad van 12 februari 2021 tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit (PB L 57 van 18.2.2021, blz. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

rekening moest worden gehouden met landspecifieke aanbevelingen. Nu de RFF het einde van haar levensduur nadert, blijft het van essentieel belang om de hervormingen en investeringen die in het kader van de faciliteit zijn ondersteund en uitgevoerd, vol te houden, met name die welke bijdragen aan het aanpakken van de in de landspecifieke aanbevelingen genoemde uitdagingen.

- (6) Op 3 juni 2026 heeft de Commissie het landverslag 2026 voor Roemenië gepubliceerd. Daarin is de vooruitgang beoordeeld die Roemenië heeft geboekt bij de uitvoering van de relevante landspecifieke aanbevelingen en is de balans opgemaakt van de uitvoering door Roemenië van het herstel- en veerkrachtplan. Op basis van die analyse zijn in het landverslag de dringendste uitdagingen voor Roemenië in kaart gebracht. Ook werd de vooruitgang beoordeeld die Roemenië heeft geboekt bij de uitvoering van de Europese pijler van sociale rechten en bij de verwezenlijking van de kerndoelen van de Unie inzake werkgelegenheid, vaardigheden en armoedebestrijding, alsook bij de verwezenlijking van de duurzameontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties.
- (7) De Commissie heeft uit hoofde van artikel 5 van Verordening (EU) nr. 1176/2011 een diepgaande evaluatie uitgevoerd voor Roemenië. De belangrijkste bevindingen van de beoordeling door de diensten van de Commissie van macro-economische kwetsbaarheden voor Roemenië voor de toepassing van die verordening zijn gepubliceerd op 20 mei 2026 ⁽⁶⁾. Op 3 juni 2026 heeft de Commissie geconcludeerd dat Roemenië nog steeds wordt geconfronteerd met buitensporige macro-economische onevenwichtigheden. Met name de kwetsbaarheden in verband met begrotingstekorten en tekorten op de lopende rekening zijn de laatste tijd enigszins afgenomen, maar blijven zeer aanzienlijk, terwijl het kostenconcurrentievermogen blijft verslechteren, zij het in mindere mate dan voorheen. Het overheidstekort is in 2025 gedaald als gevolg van aanzienlijke consolidatie-inspanningen; voor 2026 en 2027 wordt een verdere daling van het tekort verwacht, maar dit zal nog steeds aanzienlijk zijn. De link tussen banken en overheid blijft aanzienlijk, aangezien het aandeel van de binnenlandse staatsobligaties in de totale activa van de banken het hoogste is in de EU en in 2025 is toegenomen. Het tekort op de lopende rekening is in 2025 slechts in geringe mate verbeterd en zal naar verwachting aanzienlijk blijven, ook al zal het dit jaar iets verder afnemen. De loonkosten per eenheid product zijn in 2025 aanzienlijk afgenomen na een zeer sterke stijging in de voorgaande jaren, maar zullen naar verwachting nog steeds sneller stijgen in vergelijking met de meeste EU-landen. De kerninflatie was de afgelopen jaren de hoogste in de EU – waarbij de verhoging van de btw-tarieven in 2025 slechts een deel van deze stijging verklaart – en zal naar verwachting hoog blijven. In 2025 werd aanzienlijke vooruitgang geboekt op beleidsgebied, met name wat betreft het terugdringen van het begrotingstekort dankzij een tweejarige bevrozing van de overheidssalarissen en pensioenen en verhogingen van de btw-tarieven en andere belastingen. Als er geen verdere krachtige begrotingsconsolidatie plaatsvindt, aangevuld met een voorzichtig inkomstenbeleid en doeltreffende structurele hervormingen, blijft Roemenië kwetsbaar voor stijgende rentetarieven en schommelingen in het vertrouwen van beleggers.
- (8) Op 8 juli 2025 heeft de Raad een herziene aanbeveling goedgekeurd krachtens artikel 126 VWEU om een einde te maken aan de buitensporigetekortsituatie in

⁶ Werkdocument van de diensten van de Commissie “Diepgaande evaluatie voor Roemenië overeenkomstig Verordening (EU) nr. 1176/2011 betreffende de preventie en correctie van macro-economische onevenwichtigheden” (SWD(2026) 141 final).

Roemenië⁽⁷⁾. De Raad heeft de volgende maximale groeipercentages van de netto-uitgaven aanbevolen: 2,8 % in 2025, 2,6 % in 2026, 4,6 % in 2027, 4,4 % in 2028, 4,2 % in 2029 en 4,0 % in 2030, die overeenkomen met de maximale cumulatieve groeipercentages ten opzichte van het referentiejaar 2024: 2,8 % in 2025, 5,5 % in 2026, 10,4 % in 2027, 15,2 % in 2028, 20,1 % in 2029 en 24,9 % in 2030. Het correctieve netto-uitgavenpad in die aanbeveling vervangt de maximale groeipercentages voor de netto-uitgaven die zijn vastgesteld in de aanbeveling van 21 januari 2025 tot goedkeuring van het budgettair-structureel plan voor de middellange termijn van Roemenië⁽⁸⁾⁽⁹⁾. Op basis van de beoordeling door de Commissie op 3 juni 2026 van de doeltreffendheid van de maatregelen⁽¹⁰⁾, is de procedure bij buitensporige tekorten voor Roemenië opgeschort.

- (9) De Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne en de gevolgen daarvan zijn een existentiële uitdaging voor de Europese Unie. De Commissie heeft de lidstaten verzocht de activering van de nationale ontsnappingsclausule van het stabiliteits- en groeipact op gecoördineerde wijze aan te vragen ter ondersteuning van de inspanningen van de EU om tot een snelle en aanzienlijke verhoging van de defensie-uitgaven te komen, en dit voorstel is door de Europese Raad van 6 maart 2025 positief ontvangen⁽¹¹⁾.
- (10) Op 4 mei 2026 heeft Roemenië zijn jaarlijkse voortgangsverslag 2026⁽¹²⁾ ingediend over de naleving van de aanbevolen maximale groeipercentages van de netto-uitgaven, de uitvoering van de hervormingen en investeringen die ten grondslag liggen aan de verlenging van de aanpassingsperiode en de uitvoering van hervormingen en investeringen als antwoord op de belangrijkste uitdagingen zoals benoemd in de landspecifieke aanbevelingen in het kader van het Europees Semester. Het jaarlijkse voortgangsverslag weerspiegelt ook de halfjaarlijkse verslaglegging van Roemenië over de vooruitgang bij de uitvoering van zijn herstel- en veerkrachtplan overeenkomstig artikel 27 van Verordening (EU) 2021/241. Het verslag over de genomen maatregelen in het kader van de procedure bij buitensporige tekorten is opgenomen in het jaarlijkse voortgangsverslag.
- (11) De reële bbp-groei in 2025 bedroeg 0,7 % en de GICP-inflatie kwam uit op 6,8 %. Volgens de voorjaarsprognoses 2026 van de Commissie zal het reële bbp in 2026

⁷ Aanbeveling van de Raad om een einde te maken aan de buitensporigtekortsituatie in Roemenië, aangenomen op 8 juli 2025. Alle documenten met betrekking tot de procedure bij buitensporige tekorten van de lidstaat zijn te vinden op: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-governance-framework/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/excessive-deficit-procedures-overview/MemberState_en.

⁸ Aanbeveling van de Raad van 21 januari 2025 tot goedkeuring van het nationaal budgettair-structureel plan voor de middellange termijn van Roemenië (PB C/2025/251, 10.2.2025, [Aanbeveling van de Raad van 21 januari 2025 tot goedkeuring van het nationaal budgettair-structureel plan voor de middellange termijn van Roemenië](#)).

⁹ Punt 2 en bijlage II ("Reeks hervormingen en investeringen die ten grondslag liggen aan een verlenging van de aanpassingsperiode tot zeven jaar") van de aanbeveling van 21 januari 2025 blijven van toepassing.

¹⁰ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, de Europese Centrale Bank, het Europees Economisch en Sociaal Comité, het Comité van de Regio's en de Europese Investeringsbank, Europees Semester 2026 – Voorjaarspakket (COM(2026) 200 final).

¹¹ Mededeling van de Commissie over het opnemen van hogere defensie-uitgaven in het kader van het stabiliteits- en groeipact, Brussel, 19.3.2025 (C(2025) 2000 final).

¹² De jaarlijkse voortgangsverslagen 2026 zijn beschikbaar op: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

groeien met 0,1 % en in 2027 met 2,3 %, bij een GICP-inflatie van 7,0 % in 2026 en 3,7 % in 2027.

- (12) Volgens de gegevens die Eurostat heeft verstrekt⁽¹³⁾, is het overheidstekort van Roemenië gedaald van 9,3 % van het bbp in 2024 naar 7,9 % in 2025. De daling van het tekort in 2025 is voornamelijk het gevolg van de impact van diverse begrotingsconsolidatiepakketten die tussen december 2024 en oktober 2025 zijn aangenomen. In december 2024 heeft het parlement maatregelen aangenomen, waaronder een nominale bevrozing van de lonen in de overheidssector en pensioenen in 2025 en inkomstengenerende maatregelen ter waarde van 0,3 % van het bbp. In juli 2025 heeft het parlement aanvullende begrotingsconsolidatiemaatregelen aangenomen, bestaande uit aanzienlijke verhogingen van de belastinginkomsten (verhoging van de btw-tarieven, uitbreiding van de grondslag voor zorgpremies, verhogingen van de accijnzen en een hoger tarief voor de dividendbelasting) en een verlenging van de nominale bevrozing van lonen en pensioenen tot in 2026. In september 2025 heeft het parlement ook een verhoging van de periodieke onroerendgoedbelasting op woningen en van de milieubelastingen aangenomen. Op basis van de op de afsluitdatum van de prognoses bekende beleidsmaatregelen wordt in de voorjaarsprognoses 2026 van de Commissie uitgegaan van een tekort van 6,2 % van het bbp in 2026 en 5,8 % van het bbp in 2027. De daling in 2026 is voornamelijk het gevolg van het effect over het gehele jaar van de hierboven beschreven maatregelen. De daling van het tekort in 2027 is voornamelijk het gevolg van de verwachte afname van de overheidsinvesteringen na het aflopen van de herstel- en veerkrachtfaciliteit. De begrotingssituatie in Roemenië blijft kwetsbaar. Gezien de huidige politieke situatie blijft deze beoordeling met aanzienlijke onzekerheid omgeven en brengt zij uitvoeringsrisico's met zich mee voor de begrotingsaanpassing die in 2026 en de daaropvolgende jaren nog steeds noodzakelijk is.
- (13) Op basis van de ramingen van de Commissie was de begrotingskoers⁽¹⁴⁾, die zowel nationaal als door de EU gefinancierde uitgaven omvat, in 2025 contractief, met 2,2 % van het bbp. Deze koers zal naar verwachting contractief zijn, met 2,5 % van het bbp in 2026 en van 0,7 % van het bbp in 2027.
- (14) Volgens de gegevens die Eurostat heeft verstrekt⁽¹⁵⁾, is de overheidsschuld van Roemenië gedaald van 54,8 % van het bbp eind 2024 tot 59,3 % van het bbp eind 2025. De stijging van de schuldquote in 2026 is voornamelijk het gevolg van hoge primaire overheidstekorten en een verwachte stijging van de rentelasten. Op basis van de op de afsluitdatum van de prognoses bekende beleidsmaatregelen wordt er in de voorjaarsprognoses 2026 van de Commissie van uitgegaan dat de schuld-bbp-ratio tegen eind 2026 zal stijgen tot 61,6 % en tegen eind 2027 verder zal stijgen tot 63,4 %. De stijging in 2026 en 2027 is voornamelijk het gevolg van hoge primaire overheidstekorten in die periode.

¹³ Euro-indicatoren van Eurostat, 22.4.2026.

¹⁴ De begrotingskoers wordt afgemeten aan de jaarlijkse verandering in de onderliggende begrotingssituatie van de overheid. Die koers heeft tot doel de economische impuls te beoordelen die voortvloeit uit het begrotingsbeleid, zowel het beleid dat nationaal als het beleid dat uit de EU-begroting wordt gefinancierd. De begrotingskoers wordt gemeten als het verschil tussen i) het groeipotentieel op middellange termijn en ii) de verandering in de primaire uitgaven (discretionaire maatregelen aan de ontvangstenzijde niet meegerekend), inclusief de uitgaven gefinancierd door niet-terugbetaalbare steun (subsidies) uit de herstel- en veerkrachtfaciliteit en andere Uniefondsen.

¹⁵ Euro-indicatoren van Eurostat, 22.4.2026.

- (15) Volgens de gegevens van Eurostat ⁽¹⁶⁾ bedroegen de totale defensie-uitgaven van de overheid in Roemenië in 2025 1,5 % van het bbp. Volgens de voorjaarsprognoses 2026 van de Commissie wordt dit cijfer geraamd op 1,7 % van het bbp in 2026 en 1,8 % van het bbp in 2027.
- (16) De Unie wordt nog steeds geconfronteerd met het risico van verstoringen in de energievoorziening en grote prijsschommelingen, die nog worden versterkt door geopolitieke spanningen die van invloed zijn op de wereldwijde olie- en gasmarkten. Uit de ervaringen met de energiecrisis van 2022–2023 is gebleken dat brede en niet-gerichte maatregelen hoge begrotingskosten met zich meebrengen en sociaal en economisch inefficiënt zijn. Sinds het uitbreken van de oorlog in het Midden-Oosten in februari 2026 heeft Roemenië begrotingsbeleidsmaatregelen genomen om de gevolgen van de hoge energieprijzen voor huishoudens en bedrijven te verzachten ⁽¹⁷⁾. Het gaat hierbij om een niet-doelgerichte verlaging van de accijnzen op dieselproducten tot eind juni 2026 en gerichte staatssteun aan landbouwers en bepaalde bedrijven, die tot september 2026 in de begroting is opgenomen. Volgens de voorjaarsprognoses 2026 van de Commissie zullen de begrotingskosten van deze maatregelen in 2026 naar verwachting minder dan 0,1 % van het bbp bedragen. Volgens ramingen van de Commissie zouden de begrotingskosten van deze maatregelen, mochten deze tot eind 2026 van kracht blijven, in 2026 0,1 % van het bbp bedragen.
- (17) Volgens de berekeningen van de Commissie zijn de netto-uitgaven in Roemenië in 2025 met 0,5 % gestegen. De groei van de netto-uitgaven in 2025 ligt onder het aanbevolen maximale groeipercentage.
- (18) Volgens de berekeningen van de Commissie zullen de netto-uitgaven in Roemenië in 2026 naar verwachting met 1,8 % stijgen en cumulatief met 2,3 % over de jaren 2025 en 2026. De verwachte groei van de netto-uitgaven in 2026 ligt onder het aanbevolen maximale groeipercentage. Wanneer 2025 en 2026 samen worden beschouwd, ligt het verwachte cumulatieve groeipercentage van de netto-uitgaven ook lager dan het aanbevolen maximale groeipercentage.
- (19) In de aanbeveling tot goedkeuring van het plan voor de middellange termijn van Roemenië, wordt de reeks hervormingen en investeringen gespecificeerd die ten grondslag liggen aan de verlenging van de aanpassingsperiode, samen met een tijdschema voor de uitvoering ervan. Rekening houdend met de informatie die Roemenië in zijn jaarlijkse voortgangsverslag heeft verstrekt, is de Commissie van oordeel dat de uitvoering van de belangrijkste stappen van deze hervormingen en investeringen, die uiterlijk op 30 april 2026 moesten zijn voltooid, over het algemeen op schema lijkt te liggen. De voorbereidende werkzaamheden voor de hervorming van het bezoldigingsstelsel van de overheidssector zijn op technisch niveau in volle gang en naar verwachting zal in de loop van de zomer van 2026 een nieuwe wet worden aangenomen. Er moeten nog enkele maatregelen worden genomen op het gebied van de belastingdienst, met name om de zeer grote btw-nalevingskloof in Roemenië terug te dringen. Er wordt ook verder gewerkt aan de hervorming van de onroerendgoedbelasting, waaronder de ontwikkeling van het IT-systeem voor geautomatiseerde onroerendgoedwaardering, de operationele inrichting van de

¹⁶ Eurostat, overheidsuitgaven uitgesplitst naar classificatie van overheidsfuncties (COFOG).

¹⁷ Dit geeft de situatie weer op de afsluitdatum van de voorjaarsprognose 2026 van de Commissie (4 mei 2026).

gespecialiseerde structuur voor het monitoren van stelsels voor overheidsuitgaven en de hervorming van de financiering voor bedrijven. De Commissie oordeelt dat Roemenië over het algemeen op bevredigende wijze aan zijn verplichtingen heeft voldaan⁽¹⁸⁾.

- (20) Het aanscherpen van de begrotingsprocedures, wat zou leiden tot een betere controle op overheidsinvesteringen, zou zeer gunstig zijn voor het terugdringen van het begrotingstekort in Roemenië. De afgelopen jaren is er een tendens geweest om de begrotingsplannen te overschrijden als gevolg van een gebrek aan afstemming tussen de vakministeries die verantwoordelijk zijn voor de investeringen en het Ministerie van Financiën. Een document voor investeringsplanning, met daarin alle investeringstoezeggingen voor de middellange termijn, met inbegrip van de kapitaalvereisten gedurende de levenscyclus, zou duidelijkheid verschaffen over de financieringsbehoeften en de beschikbaarheid daarvan na het begrotingsjaar. Bovendien ontbreken er mechanismen om de beschikbaarheid van middelen ook na het begrotingsjaar te waarborgen, evenals beperkingen op het gebruik van middelen voor andere doeleinden. Deze algemene situatie draagt bij aan hogere begrotingstekorten dan verwacht. Ook moet de belastinginning worden verbeterd, met name door de btw- en vennootschapsbelastingkloven te dichten, die momenteel respectievelijk 30 % en 44 % bedragen, de hoogste percentages in de EU. Op middellange termijn en met het oog op de budgettaire houdbaarheid zou het wenselijk zijn om een verlaging van de loonbelastingwig voor laagbetaalde werknemers te overwegen, aangezien zij momenteel een relatief hoge belastingdruk dragen.
- (21) De doorgevoerde algemene en specifieke pensioenhervormingen zijn van essentieel belang om de overheidsfinanciën te waarborgen en de rechtvaardigheid van het Roemeense pensioenstelsel te waarborgen. Er zijn verdere inspanningen nodig om de budgettaire houdbaarheid te waarborgen, onder meer door het opzetten en doorvoeren van een loonhervorming in de publieke sector.
- (22) De systematische, zinvolle en tijdige betrokkenheid van lokale en regionale autoriteiten, sociale partners, het maatschappelijk middenveld en andere relevante belanghebbenden blijft van essentieel belang om te zorgen voor een breed gevoelde verantwoordelijkheid voor de succesvolle uitvoering van de financieringsinstrumenten van de Unie, alsook in het kader van het Europees semester.
- (23) De uitvoering van de cohesiebeidsprogramma's, die steun uit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO), het Fonds voor een rechtvaardige transitie (JTF), het Europees Sociaal Fonds Plus (ESF+) en het Cohesiefonds (CF) omvatten, verloopt in Roemenië sneller dan het EU-gemiddelde, zowel wat betreft de selectie van projecten als de betalingen. Het is belangrijk om het huidige momentum vast te houden en tegelijkertijd het effect ervan in de praktijk te maximaliseren. Roemenië neemt in het kader van zijn cohesiebeidsprogramma's al acties om het concurrentievermogen en de groei te bevorderen. Niettemin zijn er wellicht bepaalde gebieden waar de uitvoering verder moet worden versterkt, onder meer wat betreft het verzachten van de sociale en economische gevolgen van de decarbonisatie en de rechtvaardige transitie van de economie, waarbij bijzondere aandacht moet worden besteed aan de gebieden die het zwaarst door deze transitie worden getroffen.

¹⁸ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, de Europese Centrale Bank, het Europees Economisch en Sociaal Comité, het Comité van de Regio's en de Europese Investeringsbank, Europees Semester 2026 – Voorjaarspakket (COM(2026) 200 final).

Roemenië moet de uitvoering van het JTF versnellen, aangezien de middelen uiterlijk eind 2026 moeten zijn uitbetaald. Het is van essentieel belang ervoor te zorgen dat de nieuwe investeringen die Roemenië in zijn tussentijdse evaluatie van de fondsen in het kader van het cohesiebeleid heeft aangewezen, met name de investeringen die verband houden met de vijf prioriteiten die zijn vastgesteld in de verordening inzake de tussentijdse evaluatie ⁽¹⁹⁾, snel en doeltreffend worden uitgevoerd.

- (24) Roemenië wordt geconfronteerd met een aantal uitdagingen in verband met de kwaliteit en effectiviteit van openbaar bestuur, de voorbereiding en prioritering van grote projecten, de decarbonisatie van de economie en de energieproductie, sociale bescherming en toegang tot essentiële diensten, arbeidsmarktparticipatie en vaardighedentekorten, armoede en sociale uitsluiting.
- (25) Door zwakke overheidsdiensten en -instellingen blijft het ondernemingsklimaat onder druk staan. Hoewel er een formeel kader voor het opstellen van hoogwaardige wetgeving bestaat, wordt dit niet consequent toegepast. Er blijven tekortkomingen bestaan op het gebied van openbare raadplegingen en effectbeoordelingen, die vaak nog steeds louter formeel van aard zijn. Maatschappelijke organisaties en bedrijven uiten nog steeds hun bezorgdheid over openbare raadplegingen met zeer krappe termijnen en waarbij weinig rekening wordt gehouden met hun opmerkingen. Openbare raadplegingen zouden gebaat zijn bij een vroegere betrokkenheid van belanghebbenden in de beleidscyclus, terwijl de kwaliteit van de wetgeving zou kunnen worden verbeterd door ambtenaren beter in staat te stellen effectbeoordelingen en evaluaties achteraf op te stellen. De voorspelbaarheid van de besluitvorming en de rechtszekerheid blijven een grote uitdaging vanwege het veelvuldige gebruik van noodverordeningen van de regering in het wetgevingsproces. Bovendien behoort Roemenië tot de slechtst presterende landen op het gebied van regelgevingslasten en beschouwt 66 % van de bedrijven de regelgeving als een belemmering voor langetermijninvesteringen. Ondanks verbeteringen ligt de beschikbaarheid van digitale overheidsdiensten voor bedrijven en particulieren ruim onder het EU-gemiddelde (55 % tegenover EU: 86 %); 63 % tegenover EU: 82 %). Er zijn verdere inspanningen nodig om de interoperabiliteit tussen alle overheidsniveaus te waarborgen, duidelijkere dienstverleningsnormen vast te stellen en de transparantie en gebruikerservaring bij digitale overheidsdiensten te verbeteren. Roemenië zou gebaat zijn bij een striktere uitvoering van het kader van corporate governance voor staatsbedrijven, onder meer wat betreft voldoende transparantie en concurrentie bij de benoeming van bestuursleden, consistente mandaten en het gebruik van prestatiegerichte beloning.
- (26) Ondanks de inspanningen die in 2025 zijn geleverd, wijzen de aanhoudende vertragingen bij de uitvoering van EU-programma's, waaronder de herstel- en veerkrachtfaciliteit, op blijvende tekortkomingen in het vermogen van het openbaar bestuur om complexe projecten te plannen, te organiseren en uit te voeren. Concurrentie bij overheidsopdrachten is beperkt, er zijn aanhoudende tekortkomingen in de planning en de voorbereiding van aanbestedingen, en overheidsopdrachten blijven een gebied met een hoog risico op corruptie en fraude. De uitvoering van beleid inzake klimaataanpassing en investeringen in milieu-infrastructuur, met name op het gebied van waterbeheer en waterweerbaarheid, afvalbeheer en de circulaire economie en op de natuur gebaseerde oplossingen, wordt belemmerd door een gebrek

¹⁹ Verordening (EU) 2025/1914 van het Europees Parlement en de Raad van 18 september 2025 tot wijziging van Verordening (EU) 2021/1058 en Verordening (EU) 2021/1056 wat betreft specifieke maatregelen voor het aanpakken van strategische uitdagingen in het kader van de tussentijdse evaluatie.

aan expertise en middelen op alle territoriale bestuursniveaus, alsook door structurele tekortkomingen in het bestuur en de administratieve procedures, de strategische planning, de handhaving en de gegevensverzameling. Tegelijkertijd blijven ecosystemen en de biodiversiteit onder druk staan, met inbegrip van mariene ecosystemen. Er bestaan nog steeds grote tekortkomingen op het gebied van spoor- en weginfrastructuur (waaronder de klimaatbestendigheid daarvan), de modernisering van het rollend materieel, de bereikbaarheid van afgelegen gebieden en de grensoverschrijdende verbindingen met een ongelijkmatige uitvoering van het TEN-T, terwijl de vernieuwing van het wagenpark traag verloopt en de resultaten op het gebied van verkeersveiligheid tot de slechtste in de EU behoren. Het voorzien in deze investeringsbehoeften zou zowel de economische groei als de regionale convergentie ten goede komen, aangezien het bbp per hoofd van de bevolking in de hoofdstedelijke regio aanzienlijk hoger ligt dan in alle andere regio's van het land. Hoewel er al maatregelen zijn genomen om particuliere investeringen te stimuleren, zou de toegang van uitbreidende ondernemingen tot bancaire en niet-bancaire financiering, met name voor kmo's, verder kunnen worden verbeterd, aangezien de deelname van particuliere en institutionele beleggers aan de kapitaalmarkten nog steeds gering is en de financiële geletterdheid te wensen overlaat. De uitgaven van de overheid en het bedrijfsleven aan onderzoek en innovatie behoren tot de laagste in de EU, terwijl de loopbaanontwikkeling van onderzoekers en de samenwerking tussen het bedrijfsleven en de academische wereld (en de daaruit voortvloeiende technologieoverdracht) moeten worden versterkt. Om deze complexe uitdagingen aan te pakken, zou Roemenië er goed aan doen de administratieve capaciteit op alle overheidsniveaus te versterken.

- (27) Hoewel Roemenië enige vooruitgang heeft geboekt bij de decarbonisatie van zijn energiemix – met name door de ontmanteling van kolen- en bruinkoolcentrales in het kader van het herstel- en veerkrachtplan – zijn er extra inspanningen nodig ter ondersteuning van de energietransitie. Het energiesysteem van het land is nog steeds sterk afhankelijk van fossiele brandstoffen, die vaak de hoge elektriciteitsprijs op de markt bepalen. Door steenkool uit te faseren en het gebruik van aardgas te beperken door deze te vervangen door schonere alternatieven, zou de Roemeense economie beter beschermd zijn tegen toekomstige prijsschokken op de markt voor fossiele brandstoffen, zou de energievoorzieningszekerheid toenemen en zou het concurrentievermogen uiteindelijk worden versterkt dankzij lagere energieprijzen.
- (28) De afgelopen jaren is er enige vooruitgang geboekt bij de uitbreiding van de productie van hernieuwbare energie, en het herstel- en veerkrachtplan bevat maatregelen die gericht zijn op de hervorming van het regelgevingskader om de inzet van hernieuwbare energiebronnen te bevorderen. De in 2025 vastgestelde uitdagingen blijven echter bestaan. Roemenië kampt met tal van belemmeringen voor de uitrol van hernieuwbare energie, met name een onvoorspelbaar regelgevingsklimaat, prijsonzekerheid, omslachtige vergunningsprocedures en onduidelijke regels inzake landgebruik. Er zijn extra investeringen nodig om de flexibiliteit van het systeem te verbeteren, met name gericht op de netinfrastructuur en op hervormingen van de regelgeving om vergunningsprocedures te vereenvoudigen en te versnellen, teneinde de invoering van extra hernieuwbare energie te vergemakkelijken. Roemenië ligt op koers om tegen 2030 het doel van 15 % grensoverschrijdende interconnectie te halen, maar de capaciteit is nog steeds ontoereikend en de vooruitgang verloopt traag. Er is ruimte voor verdere samenwerking met de buurlanden (Bulgarije, Hongarije, Moldavië, Oekraïne) om de marktintegratie in de regio verder te versterken.

- (29) Roemenië subsidieert nog steeds fossiele brandstoffen, terwijl de verwarmingssector, die sterk afhankelijk is van gas, grotendeels onveranderd blijft. Het feit dat er momenteel geen duidelijk traject is voor het uitfaseren van deze subsidies vóór 2030, werkt echter elektrificatie tegen en belemmert de decarbonisatie van de energiemix. Vooral subsidies voor fossiele brandstoffen die niet gericht zijn op het bestrijden van energiearmoede en/of geen antwoord bieden op reële zorgen over de energiezekerheid, moeten worden uitgefaseerd. Door een ongunstige verhouding tussen elektriciteits- en gasprijs (waaraan subsidies voor fossiele brandstoffen gedeeltelijk bijdragen) is het aandeel van elektriciteit in het energieverbruik het afgelopen decennium grotendeels gestagneerd. Hoge energieprijzen hebben gevolgen voor energie-intensieve sectoren en het concurrentievermogen. De industriële sector wordt gedomineerd door processen met beperkte flexibiliteit (bv. staal/aluminium, cement, glas), wat de vraagresponso beperkt. Bovendien omvatten het herstel- en veerkrachtplan en het cohesiebeleidsprogramma van Roemenië diverse omvangrijke investeringen in energie-efficiëntie in woningen en openbare gebouwen, maar de voortuitgang verloopt traag en er blijven problemen bestaan met betrekking tot de kwaliteit van de woningen. Er zijn verdere beleidsmaatregelen nodig om de uitrol van nieuwe capaciteit voor hernieuwbare energie te versnellen, de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen te verminderen om de decarbonisatie van de zware industrie mogelijk te maken en het energieverbruik te verlagen, met name in de vervoerssector en het gebouwenbestand.
- (30) Gezien de cruciale rol van menselijk kapitaal bij het versterken van het concurrentievermogen en de strategische autonomie van de Unie, heeft de Raad de lidstaten in 2026 aanbevolen maatregelen te nemen voor een dringende aanpak van de structurele uitdagingen op het gebied van menselijk kapitaal, met name wat betreft vaardigheden en onderwijs, die het concurrentievermogen belemmeren. De aan Roemenië gerichte landspecifieke aanbevelingen 2026 kunnen bijdragen aan de uitvoering van de aanbeveling van de Raad inzake menselijk kapitaal in de Unie.
- (31) De arbeidsparticipatie van de vrouw behoort tot de laagste in de EU (57,8 % tegenover EU: 71,1 %). Jongeren hebben moeite om een vaste baan te vinden, aangezien de jeugdwerkloosheid tot de hoogste in de EU behoorde en het percentage jongeren die geen werk hebben en evenmin onderwijs of een opleiding volgen (NEET's) aanzienlijk hoger ligt dan het EU-gemiddelde (19,4 % tegenover 11,1 % in de EU). Bovendien blijft de werkgelegenheid voor personen met een handicap beperkt, aangezien de arbeidsparticipatiekloof tussen personen met en zonder handicap aanzienlijk boven het EU-gemiddelde ligt en hun arbeidsmarktparticipatie aan het einde van hun loopbaan tot de laagste in de EU behoort. Door de arbeidsparticipatie van vrouwen, jongeren en personen met een handicap te vergroten, kunnen negatieve demografische effecten worden beperkt doordat het aantal beschikbare arbeidskrachten toeneemt en de economische ontwikkeling wordt gestimuleerd. Het is belangrijk om uitdagingen aan te pakken die verband houden met de doeltreffendheid van de activeringsmaatregelen, de beperkte deelname van kinderen jonger dan drie jaar aan voor- en vroegschoolse educatie en opvang (11,4 % tegenover EU: 39,2 %), met name in plattelandsgebieden, en de toegankelijkheid en aanpassing van werkplekken voor personen met een handicap om hun integratie op de arbeidsmarkt te ondersteunen. Bovendien behoort Roemenië tot de slechtst presterende landen in de EU wat betreft armoede onder werkenden (10,7 % van de werkenden tegenover 8,3 % in de EU in 2025) – voornamelijk onder zelfstandigen – hoewel dit percentage sinds 2016, toen het nog 18,6 % bedroeg, gestaag daalt. Tegelijkertijd is het gemiddelde reële loon in diezelfde periode aanzienlijk gestegen. Roemenië zou kunnen overwegen

de doelgerichtheid en financiering van de arbeidsmarktactiveringsmaatregelen te verbeteren en het accent te verleggen van werkgelegenheidssubsidies naar opleiding, voorlichting en digitalisering van diensten.

- (32) Roemenië heeft ingrijpende hervormingen doorgevoerd op het gebied van onderwijs en vaardigheden om de ontwikkeling van vaardigheden te ondersteunen. Ondanks deze inspanningen blijven er uitdagingen bestaan op het gebied van het terugdringen van vroegtijdig schoolverlaten, het verbeteren van basisvaardigheden en digitale basisvaardigheden, het vergroten van de effectiviteit van beroepsonderwijs en -opleiding en het afstemmen van onderwijsresultaten op de behoeften van de arbeidsmarkt. Het percentage jongvolwassenen dat voortijdig het onderwijs of een opleiding heeft verlaten, blijft aanzienlijk hoog, terwijl dit percentage op EU-niveau gestaag daalt. Dit percentage ligt zelfs nog hoger in plattlandsgebieden (23,7 % tegenover 4,6 % in steden), in kleine steden en voorsteden, en onder de Roma en personen met een handicap. De lage basisvaardigheden onder jonge Roemenen belemmeren het concurrentievermogen en de ontwikkeling van menselijk kapitaal, aangezien meer dan 40 % van de 15-jarigen niet voldoet aan de minimumnormen voor wiskunde, lezen en natuurwetenschappen (tegenover een EU-gemiddelde van minder dan 30 %), wat wijst op structurele problemen in de onderwijskwaliteit, waarbij leerlingen op het platteland aanzienlijk lager scoren dan leerlingen in de stad. Bovendien heeft in plattlandsgebieden slechts 66,5 % van de volwassenen het primair onderwijs voltooid (tegenover 94,7 % in steden) en heeft 6,6 % tertiair onderwijs gevolgd (tegenover 37,3 % in steden). Bovendien zorgt de geringe deelname aan het volwassenonderwijs voor een beperkte ontwikkeling van vaardigheden en loopbaanontwikkeling. Het aanpakken van deze uitdagingen zou ook bijdragen aan een verbetering van de kwaliteit van de werkgelegenheid. Het grote tekort aan digitale basisvaardigheden vormt een risico voor economische ontwikkeling en sociale inclusie. Slechts 7,2 % van de recente deelnemers aan beroepsonderwijs en -opleiding heeft tijdens hun opleiding aan werkplekleren kunnen deelnemen (tegenover het EU-gemiddelde: 65,2 %). Bovendien leidt de discrepantie tussen gevraagde en aangeboden vaardigheden, waaronder een aanhoudend tekort aan afgestudeerden op het gebied van STEM, tot vaardigheidstekorten, met name in sectoren die relevant zijn voor de groene transitie, en vormt dit een belangrijke belemmering voor bedrijven. Om deze uitdagingen aan te pakken, zou Roemenië er goed aan doen de structurele onderwijskloof te dichten, een leven lang leren te waarborgen en optimaal gebruik te maken van de beschikbare gegevens over de behoefte aan vaardigheden en de ontwikkeling daarvan.
- (33) De sociale omstandigheden blijven verbeteren, maar Roemenië kent nog steeds een van de hoogste risico's op armoede of sociale uitsluiting in de EU, waarbij kinderarmoede en sociale uitsluiting bijzonder hoog zijn (32,8 % tegenover 24,2 % in de EU). Kwetsbare groepen, zoals de Roma, personen met een handicap, laaggeschoolden en mensen die in plattlandsgebieden wonen, lopen een verhoogd risico. De invloed van sociale overdrachten (met uitzondering van pensioenen) op de armoedebestrijding was beperkt (18,8 % tegenover EU: 34,4 %) en ook de uitgaven voor sociale bescherming behoren nog steeds tot de laagste in de EU. De beschikbaarheid van sociale, gezondheids- en onderwijsdiensten blijft ongelijk verdeeld, waarbij plattlandsgebieden en gemarginaliseerde gemeenschappen, zoals de Roma, moeilijk toegang tot deze diensten hebben. Zonder een betere afstemming tussen het centrale en het lokale niveau, onder meer op het gebied van gegevensverzameling en -uitwisseling, blijft het beschikbare bewijsmateriaal om de behoefte aan sociale woningen en de geschiktheid van het sociale woningbestand te

beoordelen beperkt. Vermijdbare en behandelbare mortaliteit bleef zeer hoog, terwijl de gebrekkige eerstelijnszorg, mede als gevolg van een tekort aan personeel, nog meer leidt tot vermijdbaar en onrendabel ziekenhuisgebruik en de mogelijkheden voor vroegtijdige interventie beperkt. De beschikbaarheid van langdurige zorg en sociale diensten blijft ontoereikend, met name wat betreft thuiszorg en niet-residentiële diensten vanuit de gemeenschap die personen met een handicap in staat stellen zelfstandig te wonen, waardoor het de-institutionaliseringproces wordt vertraagd. Het aanpakken van deze uitdagingen zou ook bijdragen tot de ondersteuning van opwaartse sociale convergentie, in overeenstemming met de tweede landenanalyse van de diensten van de Commissie op basis van het kader voor sociale convergentie ⁽²⁰⁾. Roemenië zou er baat bij hebben de dekking en toereikendheid van het stelsel voor sociale bescherming te verbeteren, ook voor zelfstandigen, waaronder landbouwers, de coördinatie tussen de verschillende overheidsniveaus te versterken en extra te investeren in toegankelijke diensten om armoede terug te dringen en sociale inclusie te bevorderen.

- (34) In het licht van de diepgaande evaluatie van de Commissie en haar conclusies betreffende het bestaan van buitensporige onevenwichtigheden zijn de aanbevelingen op grond van artikel 6 van Verordening (EU) nr. 1176/2011 in de aanbevelingen 1, 2 en 3 weergegeven. Het in aanbeveling 1 bedoelde beleid draagt bij tot het aanpakken van kwetsbaarheden in verband met grote externe en begrotingstekorten. Het in de aanbevelingen 2 en 3 bedoelde beleid draagt bij tot het aanpakken van om kwetsbaarheden in verband met het concurrentievermogen,

BEVEELT AAN dat Roemenië in 2026 en 2027 de volgende acties onderneemt:

1. Blijven voldoen aan de maximale groeipercentages van de netto-uitgaven die de Raad op 8 juli 2025 heeft aanbevolen om de buitensporigtekortsituatie te verhelpen. De defensie-uitgaven en de paraatheid versterken, waarbij wordt gezorgd voor efficiënt gebruik van de middelen en de begroting geleidelijk wordt aangepast om structureel hogere defensie-uitgaven te kunnen blijven financieren. Ervoor zorgen dat alle maatregelen die worden genomen om de gevolgen van de stijging van de energieprijzen te verzachten, tijdelijk zijn, dat ze gericht zijn op de bescherming van kwetsbare huishoudens of op de behoeften van energie-intensieve bedrijven, dat ze stimulansen voor energiebesparing in stand houden en er tevens voor zorgen dat de begrotingskosten van die maatregelen verenigbaar zijn met de verbintenissen in het kader van het begrotingskader van de EU. Verdere besluitvaardige maatregelen nemen om de houdbaarheid van de overheidsfinanciën te waarborgen, onder meer door de algemene en specifieke pensioenhervormingen volledig uit te voeren, een hervorming van de lonen in de overheidssector uit te voeren en door te voeren die bijdraagt aan begrotingsconsolidatie en meer rechtvaardigheid, en de begrotingsprocedures te versterken om een betere controle op overheidsinvesteringen te waarborgen. De totale belastinginning als percentage van het bbp verhogen door aandacht te besteden aan het dichten van de btw- en vennootschapsbelastingkloven.
2. De continuïteit waarborgen van hervormingen en investeringen die in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit worden uitgevoerd. Bij de uitvoering van cohesiebeleidsprogramma's het momentum vasthouden, waarbij, indien nodig, wordt

²⁰ [SWD\(2026\) 122 – Second-stage country analysis on social convergence in line with the Social Convergence Framework \(SCF\), 2026.](#)

voortgebouwd op de verschuiving naar strategische prioriteiten en de flexibiliteit zoals vastgelegd in de tussentijdse evaluatie van het cohesiebeleidskader.

3. Het concurrentievermogen bevorderen en territoriale verschillen verminderen door particuliere investeringen te stimuleren, onder meer in onderzoek en innovatie, en door te zorgen voor betrouwbare publieke O&O-investeringen op de lange termijn. De kwaliteit en doeltreffendheid van het openbaar bestuur op alle bestuursniveaus, de digitalisering van openbare diensten en de voorspelbaarheid en kwaliteit van de besluitvorming verbeteren door middel van passende raadplegingen van belanghebbenden, doeltreffende effectbeoordelingen en gestroomlijnde administratieve procedures. De uitvoering van het kader van corporate governance voor staatsbedrijven versterken en tegelijkertijd de economische efficiëntie en rationalisering van de sector bevorderen. Ervoor zorgen dat rijpe overheidsinvesteringen tijdig worden uitgevoerd, onder meer door middel van doeltreffende procedures voor overheidsopdrachten. Investeringen in milieu-infrastructuur en duurzaam en veilig vervoer bevorderen, onder meer om de bereikbaarheid van afgelegen en plattelandsgebieden te verbeteren en de klimaatbestendigheid te vergroten.
4. De decarbonisatie van de energiesector verder doorvoeren door de flexibiliteit en netcapaciteit van het elektriciteitssysteem te vergroten, de uitrol van hernieuwbare energiebronnen te versnellen en het aantal grensoverschrijdende interconnecties en de handel in elektriciteit uit te breiden. Het aandeel van hernieuwbare energie vergroten en de opwekking van stadsverwarming en de bijbehorende infrastructuur moderniseren om te voldoen aan strenge efficiëntienormen, gekoppeld aan energiezuinige renovaties van gebouwen en de uitfasering van subsidies voor fossiele brandstoffen in de verwarmingssector.
5. De arbeidsparticipatie van ondervertegenwoordigde groepen versterken door de doeltreffendheid van actief arbeidsmarktbeleid, de toegankelijkheid van werkplekken en de deelname aan voor- en vroegschoolse educatie en opvang te verbeteren. Vaardigheidstekorten aanpakken door vroegtijdig schoolverlaten terug te dringen, basisvaardigheden en vaardigheden die relevant zijn voor de arbeidsmarkt te stimuleren, onder meer door middel van voortgezette volwasseneducatie, de doeltreffendheid van het beroepsonderwijs en -opleiding te vergroten en informatie over vaardigheden optimaal te benutten als input bij de vormgeving van beleid op het gebied van onderwijs en vaardigheden, met name in plattelandsgebieden.
6. Het risico op armoede en sociale uitsluiting verminderen door de sociale bescherming uit te breiden en de doeltreffendheid ervan te verbeteren, onder meer door betere toegang tot hoogwaardige diensten, met bijzondere aandacht voor eerstelijns- en preventieve gezondheidszorg, langdurige zorg, sociale, onderwijs- en arbeidsvoorzieningsdiensten, met name voor kansarme groepen, zonder de budgettaire houdbaarheid in gevaar te brengen.

Gedaan te Brussel,

*Voor de Raad
De voorzitter*